

NIE JESTEŚ NA SPRZEDAŻ

Ministerstwo Spraw
Wewnętrznych i Administracji

Norway
grants

Wstęp

Handel ludźmi uznawany jest za współczesną formę niewolnictwa. To przestępstwo polegające na odebraniu wolności tym, którzy padają jego ofiarą i wykorzystaniu ich w celu osiągnięcia korzyści. Ludzie w trudnym położeniu, słabo wykształceni, bezrobotni, nie mający wystarczających środków do życia, a także wszyscy ci, którzy planują wyjazd za granicę w poszukiwaniu pracy i lepszego życia są szczególnie narażeni na próbę zwerbowania ich przez grupy przestępcze trudniące się handlem ludźmi.

Na całym świecie ofiary handlu ludźmi, zarówno kobiety jak i mężczyźni, zmuszane są do wyczerpującej pracy, do uprawiania prostytucji, żebrania, popełniania przestępstw oraz innych aktywności które przynoszą dochody kontrolującym ich sprawcom. Ofiary często przewożone są z krajów relatywnie biedniejszych do bardziej zamożnych, w których sprawcy mogą osiągnąć wyższe zyski.

W trakcie tego procederu ludzie traktowani są jak towar, przekazywani z rąk do rąk, zastraszani, dręczeni fizycznie i psychicznie. W wyniku wykorzystania często tracą zdrowie i poczucie własnej wartości, a trauma po takich wydarzeniach może towarzyszyć im przez resztę życia.

Historie Fabii, Ivo, Krzysztofa i Kuby pokazują jak łatwo można wpaść w pułapkę zastawioną przez handlarzy i znaleźć się w sytuacji zniewolenia i wykorzystania.

Improving Poland's capacity
to prevent trafficking
in human beings

Projekt "Improving Poland's capacity to prevent trafficking in human beings" został zrealizowany przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w partnerstwie z Radą Europy.

Publikacja dofinansowana z programu "PL-15"
Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014

Dodruk sfinansowano ze środków Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

Fabia

Fabia

FABIA, LAT 15,
ZOSTAŁA
WYSŁANA
PRZEZ ŻYJĄCĄ
W BIEDZIE MATKĘ
DO PANI SONI,
KTÓRA ZNAŁAZŁA
JEJ PRACĘ
SŁUŻĄCEJ W BOGATEJ
RODZINIE DALEKO
OD DOMU.

CZEŚĆ!
MIESZKASZ TU?
SUPER, JESTEŚMY
SĄSIADAMI!

NAZYWAM SIĘ FABIA,
POMAGAM RODZINIE
PRACUJĄC JAKO POMOC
DOMOWA U TEJ PANI.

DZIEŃ DOBRY, OTO FABIA,
DZIEWCZYNA O KTÓREJ PANI MÓWIŁAM!

WITAJ, FABIA.
SONIA MÓWIŁA,
ŻE JESTEŚ BARDZO
PRACOWITA.

TAK, W MOIM KRAJU
DUŻO POMAGAŁAM
W DOMU.
MAM 7 BRACI!

TO ŚWIETNIE, ALE TRZEBA
CIĘŻKO PRACOWAĆ,
BO INACZEJ NIE DAM
PIENIĘDZY TWOJEJ MAMIE,
KTÓRA TAK ICH POTRZĘBUJE.

CZY FABIA MOŻE IŚĆ
ZE MNĄ DO KINA?

DING
DONG

NIE, MA DUŻO PRACY
NIE PRZYCHODŹ TU JUŻ
WIĘCEJ!!

22.30

WYDAJE CI SIĘ, ŻE GOŚCIE
SAMI SIĘ OBSŁUŻĄ?!!

03.27

KSIĘŻNICZKO,
PRZESTAŃ!!

HAW!, HAW!

IDIOTKA!
DO NICZEGO SIĘ NIE
NADJESZ!

FABIA!!!

PLASK!!

DO PIWNICY!
TAM JEST TWOJE
MIEJSCE!

WIESZ ILE TO KOSZTUJE?
BĘDZIESZ PRACOWAĆ DZIEŃ I NOC,
AŻ MI ZWRÓCISZ WSZYSTKO
CO DO CENTA!!

AAAAH!

CZEMU JESZCZE ŚPIESZ?
I TO NA POŚCIELI!!!

ZOBACZ, CO ZROBIŁAŚ
Z PRANIEM! NADAJE
SIĘ DO SPALENIA!!!

ALE TO BYŁO BRUDNE
PRANIE I...

WZIEŁAM CIĘ,
ŻEBY POMÓC TWOJEJ
BIEDNEJ MATCE I 7 BRACIOM.
MAM IM POWIEDZIEĆ,
JAK MI SIĘ ODPLACASZ?

TRACH

**DING
DONG**

NIE, PROSZĘ PANI,
ZROBIĘ WSZYSTKO
CO PANI CHCE!

WRACAJ DO ROBOTY!
TYLKO BEZ ŻADNYCH NUMERÓW...

DZIEŃ DOBRY,
SPRZEDAJĘ BILETY NA MECZ
MOJEJ DRUŻYNY.

SEYCZAŁEM W CZORAJ
ODGŁOŚY KLÓTNI,
WSZYSTKO W PORZĄDKU?

TO KSIĘŻNICZKA,
MÓJ PIES SIĘ BAWIŁ.

CO SIĘ STAŁO Z TĄ DZIEW-
CZYNĄ, KTÓRA PRACOWAŁA
DLA PANI OD JAKIEGOŚ
CZASU?

WRÓCIŁA DO SIEBIE
I URODZIŁA DZIECKO
ROK TEMU.

CZEŚĆ KOCHANIE...
CO MARK TUTAJ ROBI?

YYY... MUSZĘ JUŻ IŚĆ,
DZIĘKUJĘ, PANI POLBERG.

KURCZE,
PIŁKA PRZELECIAŁA
DO SĄSIADÓW!

FABIA?
NIE, TO
NIEMOŻLIWE!!!

HALO
POLICJA? TO,
STRASZNE, ALE MÓJ
SĄSIAD WŁAŚNIE
GWAŁCI SWOJĄ
SZUŁCĄ W PIWNICY!

JEST PAN TEGO PEWEN?

TAK,
ON JĄ
PRZETRZYMUJE
W PIWNICY!!!

ZARAZ
TAM BĘDZIEMY!

ROZMAWIAM Z PANIĄ JASMIN, PRZEWODNICZĄ STOWARZYSZENIA ZWALCZĄCEGO WSPÓŁCZESNE NIEMOŁNICTWO. CO SIĘ STANIE Z TĄ DZIEWCZYNĄ?

UDZIELIMY JEJ PSYCHOLOGICZNEGO I MATERIALNEGO WSPARCIA ORAZ ZROBIMY WSZYSTKO, CO W NASZEJ MOCY, ŻEBY MOGŁA WRÓCIĆ DO SWOJEJ RODZINY.

NA PEWNO PAMIĘTAJĄ PAŃSTWO MŁODĄ FABIĘ, KTÓRA
PRACOWAŁA DLA RODZINY POLBERGÓW, TRAKTOWANA PRZEZ
NICH JAK NIEWOLNICA. PRZY WSPARCIU STOWARZYSZENIA
DZIEWCZYNA WRÓCIŁA DO DOMU I JEST ZE SWOJĄ RODZINĄ.
POLBERGOWIE ZA SWĘ CZYNY ODPOWIEDZĄ PRZED SĄDEM.
W CELU UZYSKANIA INFORMACJI O HANDLU LUDŹMI,
ZAPRASZAMY NA STRONĘ RADY EUROPEJ:

WWW.COE.INT/TRAFFICKING

Handel ludźmi

Zgodnie z polskim prawem **handel ludźmi jest zbrodnią**, polegającą na wykorzystaniu drugiego człowieka, w szczególności:

- do pracy przymusowej,
- w żebractwie,
- w prostytucji, pornografii i innych formach seks-biznesu,
- w niewolnictwie domowym,
- do popełniania przestępstw,
- do pobierania narządów i tkanek.

W celu wykorzystania, sprawcy werbuja, transportują, przekazują i przetrzymują swoje ofiary, stosując wobec nich przemoc i groźby, uprowadzenie, podstęp, oszustwo, nadużywając stosunku zależności, wykorzystując ich krytyczne położenie, a także wręczając lub obiecując korzyści majątkowe ich opiekunom. Jest to przestępstwo, nawet w sytuacji kiedy ofiara wyrazi zgodę na warunki, jakie oferują jej sprawcy.

Przestępstwo to zawsze stanowi poważne naruszenie praw człowieka, a także jego godności i wolności.

Handel ludźmi jest w Polsce zagrożony karą od 3 do 15 lat więzienia.

Lyvo

IWO, LAT 25, ŻYJE
W BIEDZIE Z ŻONĄ
I TRÓJKĄ DZIECI.
PO ZAMKNIĘCIU
KOPALNI, STRACIŁ
PRACĘ.

ZBIERASZ
NIEDOJRZAŁE BURAKI!

PRZEPRASZAM,
NIE WIEDZIAŁEM!

BĘDZIESZ PRACOWAŁ
CODZIENNIE 4 GODZINY DŁUŻEJ,
TO SIĘ NAUCZYSZ!

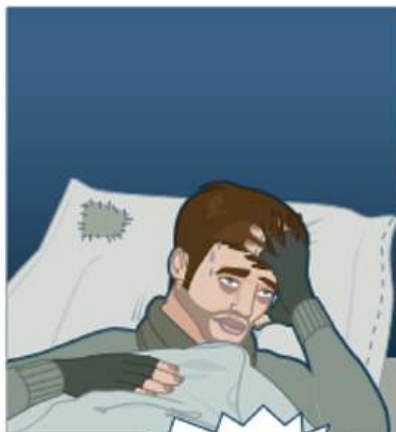

HEJ, TY
NIE PLACĘ CI ŻEBYŚ
SPRAJ!

TRACH!!

MAM NADZIEJĘ,
ŻE MAJĄ SIĘ DOBRZE.

CO JEST?
CZEKAMY NA CIEBIE
OD 20 MINUT!

JA CIĘ OBUDZĘ,
ZOBACZYSZ!

ВАМ!

Wyjeżdżasz do pracy?

Jeżeli planujesz wyjazd do pracy za granicę, pamiętaj że to nie tylko szansa na to żeby sobie dorobić albo rozpocząć lepsze życie, ale również ryzyko.

Wyjeżdżając zachowaj ostrożność!

- Uważaj na ogłoszenia w których pracodawca proponuje wysokie zarobki, za pracę nie wymagającą szczególnych kwalifikacji, ani znajomości języka.
- Dowiedz się jak najwięcej o pracodawcy, u którego masz się zatrudnić.
- Jeżeli korzystasz z usług pośrednika, np. agencji zatrudnienia, sprawdź czy działa legalnie i posiada certyfikat Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
- Umów się na regularne kontakty z bliską osobą oraz ustal sposób powiadamiania jej o ewentualnym niebezpieczeństwie.

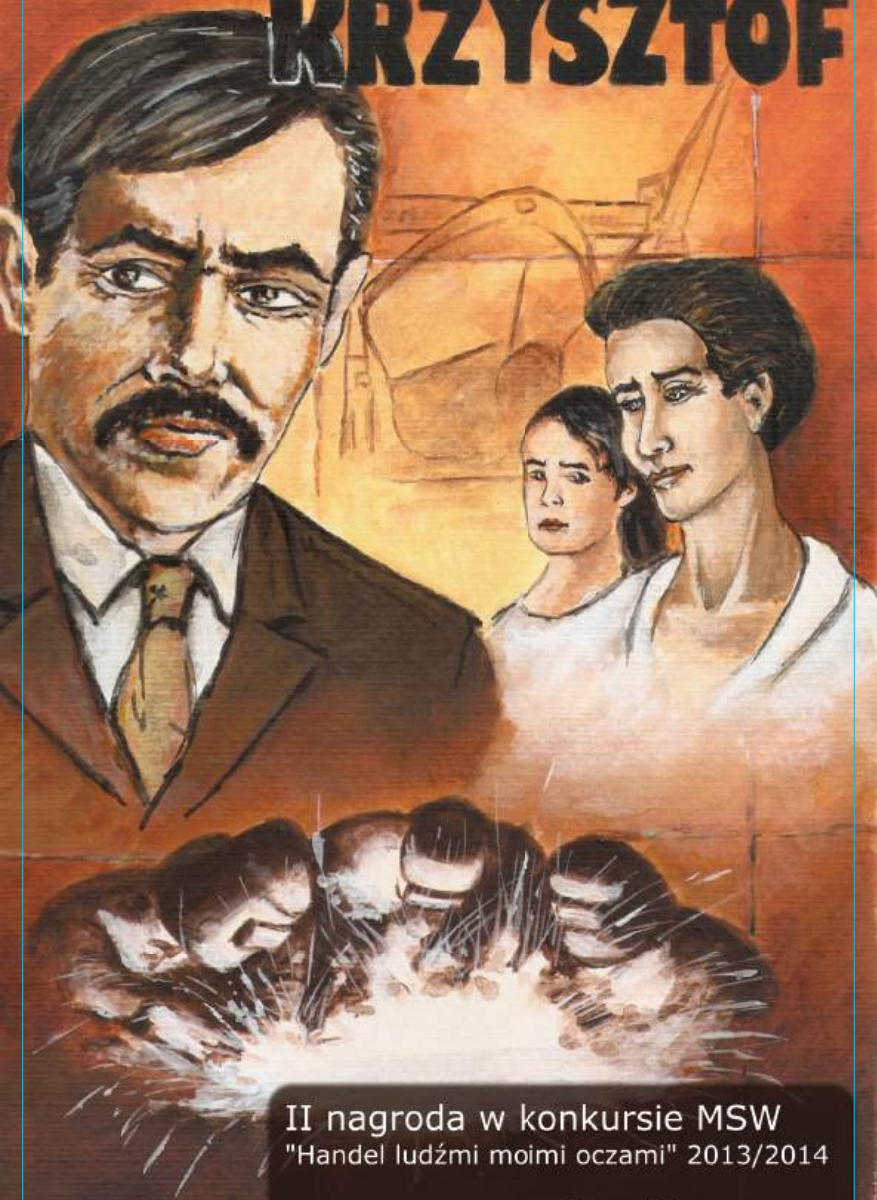
Koniecznie zabierz ze sobą:

- Adres i numer telefonu najbliższego polskiego konsulatu w kraju, do którego jedziesz,
- Telefon komórkowy z aktywnym roamingiem lub bez simlocka, żeby włożyć kartę SIM kraju w którym przebywasz.
- Jeżeli to możliwe, weź również pieniądze żeby utrzymać się przez jakiś czas i ewentualnie zapłacić za podróż powrotną.

Podejmując pracę:

- Zawsze domagaj się umowy o pracę, najlepiej po polsku,
- Nigdy nie podpisuj dokumentów, których nie rozumiesz!

KRZYSZTOF

II nagroda w konkursie MSW
"Handel ludźmi moimi oczami" 2013/2014

Rysunki i scenariusz: Jan Piotrowski

To ja, Krzysztof.
Jestem ze Szczecina.

Pracowałem w stoczni

Byłem spawaczem

Budując statki,
dobrze zarabiałem.
Mogłem utrzymać
rodzinę na dobrym
poziomie.

Pewnego dnia stocznnię zamknięto.

Ostatnie wodowanie. Radość przez łyż. Czuliśmy się jak na pogrzebie.

Pomyślałem - jestem fachowcem.
Na pewno znajdę dobrą pracę.

Skorzystam z możliwości zdobycia nowych kwalifikacji.

POWATOWY URZĄD PRACY

W urzędzie zderzenie z rzeczywistością.

Szukam pracy

Ma Pan świetne kwalifikacje,
znalezienie pracy nie będzie
problemem. Na razie nie mam
dla Pana odpowiedniej oferty.

Czyli same
obietnice,
ale żadnych
konkretów.

Postanowiłem wziąć sprawy w swoje ręce, sam znajdę pracę.

Czytam ogłoszenia prasowe.

Szukam w internecie.

Dzwonię, wysyłam CV.

Niestety wszystkie moje próby kończą się niepowodzeniem.
Po roku zamykam się w sobie i zaczynam pić. Pomalu tracę nadzieję.

Niespodziewany telefon

Słucham ?

Tu Wojtek. Razem pracowaliśmy w stoczni. Mam dla Ciebie pracę. Spotkajmy się jutro w pubie.

A tak, pamiętam. Zgoda, jutro przyjdę o 19.00.

Jest praca dla Ciebie w twoim zawodzie. Jeśli jesteś zainteresowany, musisz szybko się zdecydować. Jutro wyjazd.

Nie mam wyboru. Zaryzykuję.

Znalazłem pracę, jutro wyjeżdżam !

Jestem zaskoczona szybką decyzją.

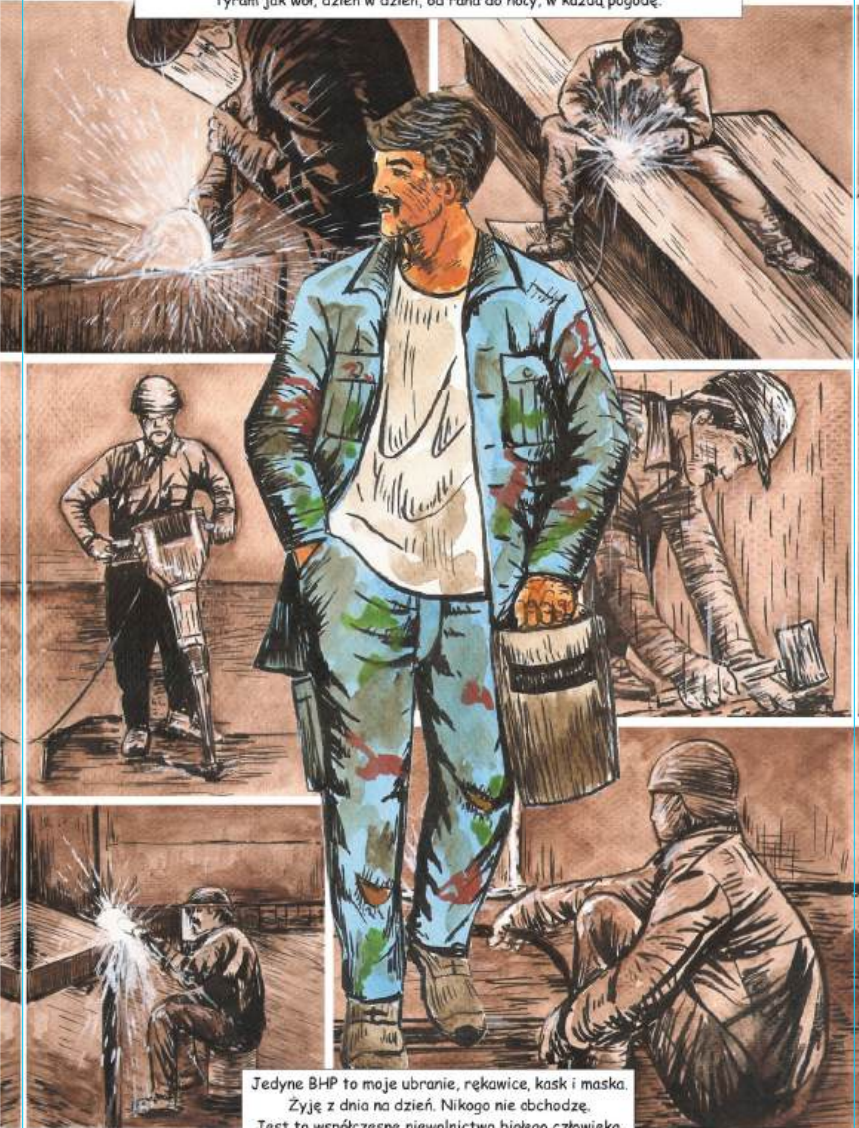

Mam złe przeczucia.

Czasem robię coś konkretnego - spawam, szlifuję, pracuję młotem pneumatycznym.
Tyram jak wół, dzień w dzień, od rana do nocy, w każdą pogodę.

Jedynie BHP to moje ubranie, rękawice, kask i maska.
Żyję z dnia na dzień. Nikogo nie obchodzi.
Jest to współczesne niewolnictwo białego człowieka.

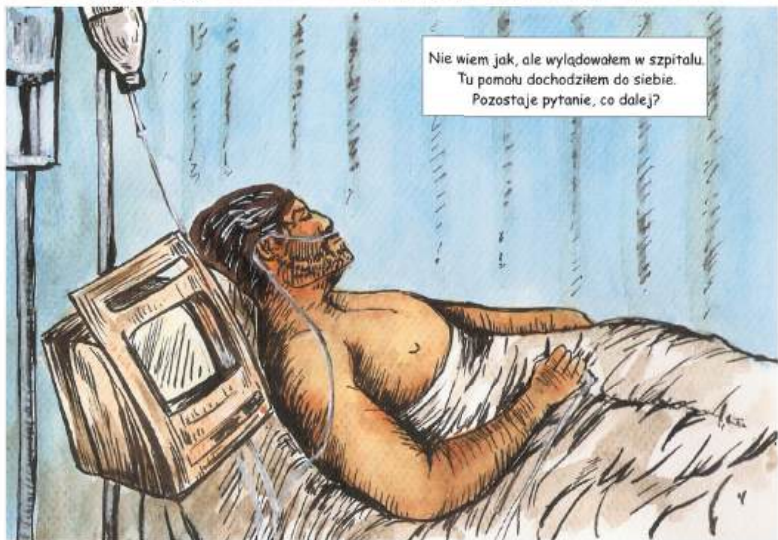
Pewnego dnia zdarzył się wypadek. Spadła na mnie ciężka belka. Straciłem przytomność. Niczego nie pamiętam.

Ktoś opatrzył mnie i zostawił w parku.

Nie wiem jak, ale wylądowałem w szpitalu.
Tu pomogli dochodzić do siebie.
Pozostaje pytanie, co dalej?

Jednak się udało ! Wróciłem do domu
jak syn marnotrawny.

Znów zaczynam od zera. Ale ważne,
że w moim kraju.

Teraz już patrzę optymistycznie w przyszłość .
Ważne, że są obok mnie osoby, które kocham.

Wyjeżdżasz na wakacje?

Wakacje to czas odpoczynku, poznawania nowych przyjaciół, dobrej zabawy i możliwość przeżycia niezwyklej przygody. Pamiętaj jednak, że przygoda może czasami zmienić się w koszmar.

Zachowaj ostrożność i nie daj się wykorzystać!

Uważaj na przypadkowo poznane osoby. Sprawcy często używają manipulacji, żeby nakłonić swoje ofiary do wyjazdu albo wykorzystać je w inny sposób. Jeden z nich może udawać Twojego najlepszego przyjaciela albo osobę szalenie w Tobie zakochaną. Niestety to dość popularna metoda werbowania ofiar.

Nie ma dobrego sposobu, żeby bronić się przed manipulacją, ponieważ wszyscy w jakimś stopniu ulegamy wpływowi innych osób. Dlatego dobrze jest zwracać uwagę na wszystkie podejrzane sytuacje i propozycje. Zawsze warto też porozmawiać o nich z najbliższymi osobami, ponieważ manipulacje na ogół łatwiej jest dostrzec z zewnątrz.

Jeżeli jesteś na imprezie

- Nie przyjmuj drinków od nieznajomych.
- Nie odstawiaj szklanki w przypadkowe miejsce.
- Kiedy poczujesz się źle bez wyraźnego powodu, poproś o pomoc zaufanych znajomych lub zadzwoń na pogotowie.

„EKONOMIA MŁODOŚCI”

I nagroda w konkursie MSW
"Handel ludźmi moimi oczami" 2013/2014

Rysunki i scenariusz: Anna Matwiejczyk

WYKONAŁA

ANNA MATWIEJCZYK

WYTLUMACZ MI
MAMO CO JEST
ZŁEGO W TYM, ŻE
CHCE PRACOWAĆ
ZA GRANICĄ
ŻEBYŚ NIE
MUSIAŁA CAŁYCH
SWOICH PIENIEDZY
PRZEZNACZAĆ NA
MNIĘ?!

...

DOBRY
WIEZS CO NA
TEN TEMAT
SADZĘ...

JESTEŚ JEDYNA OSOBA,
KTÓRA MI ZOSTAŁA NA
TYM ŚWIECIE.
A POZA TYM...

MAMO, DLACZEGO TY MI
TO ZAWSZE ROBISZ...

NIE MA POTRZEBY ŻEBYŚ
PRACOWAŁ, NASZA
SYTUACJA FINANSOWA
JEST BAROZO DOBRA.

ZAWSZE
NACZYTAŚ SIĘ
JAKICHŚ GŁUPOT,
A POTEŁ JA
MUSZE PRZEZ TO
CIERPIEĆ.

WSZYSCY MOI
ZNAJOMI
WYJEZDŻAJĄ NA
WAKACJE
PRACOWAĆ ZA
GRANICE I NIC IM SIĘ
NIE DZIEJE!

POZA TYM MAMO, PAMIETAJ KTO
ZAPROPONOWAŁ MI TĄ PRACĘ. OLEK TO
MÓJ NAJLEPSZY PRZYJACIEL, ZNAM SIĘ
Z NIM OD PRZEDSZKOŁA!
ON JUŻ TAM PRACOWAŁ I WRÓCIŁ W TYM
ROKU CAŁY I ZDROWY, PRAWDA?

NIE MASZ SIĘ CZYM
MARTWIĆ. WSZYSCY
WIEDZA, ŻE JEŻELI
KOGOŚ PORYWAJĄ TO
SĄ TO ZAWSZE
KOBIECY. PO CO KOMU
TAKI CHŁOPAK JAK JA?

ZADZWONIE DO
CIEBIE JAK SIE JUZ
TROCHE OGARNE NA
MIEJSCI.

PRZEPRASZAM STARY

JA TEGO NIE CHCIALEM, UWIERZ MI.

KAZALI MI NAMAWIAC ZNAJOMYCH. GROZILI, ZE MNIE ZABIJA JEŚLI TEGO NIE ZROBIE.

BYLEM PEWNY, ZE NAMAWIAJAC CIEBIE UJAZIE MI NA SLUCHEM, ZE TWOJA MAMA CIE NIE PUSCI.

PRZEPRASZAM KUBA...

CZEGO ODE
MNI
CHCECIE?!

TO DOŚĆ PROSTE.

BĘDZIESZ DLA NAS
ZARABIAŁ
PIENIĄDZE TAK JAK
CI MÓWIMY, TO
MOŻE JESZCZE
TROCHE POZYJESZ.

A WŁAŚNIE. OLEK WSPOMINAŁ, ŻE PO
PRZYJEŹDZIE MIAŁEŚ SIĘ SKONTAKTOWAĆ Z
MATKĄ. TU MASZ TELEFON.
ZADZWOŃ I POWIEDZ, ŻE ZOSTAJESZ TU NA
STAŁE.

NIE KOMBINUJ TO NIC JEJ NIE ZROBIMY.
MASZ 2 MINUTY, POTEM IDZIESZ NA SWOJĄ
PIERWSZĄ LEKCJĘ ZARABIANIA.

MAMA?

TO JA, KLUBA.
LI MNIE WSZYSTKO W PORZADKU.

JAK ZWYKLE MARTWIŁAŚ SIĘ BEZ POTRZEBY

MIEJSCE JEST ŚWIETNE. OLEK TEŻ TU JEST.
WYGLĄDA NA TO, ŻE POTRZEBUJĄ STAŁYCH PRACOWNIKÓW.
PRZYJĄŁEM ICH OFERTE.

DOSTAŁEM PIERWSZE ZLECENIE...

ZADZWONIE, KIEDY BĘDĘ MÓGŁ

ŻYCZ MI POWODZENIA...

TWÓJ SZCZĘŚLIWY
DZIEŃ DZIECIAKU.
TWOIM PIERWSZYM
KLIENTEM BĘDZIE
JEDEN Z
NAJBOGATSZYCH.

WIĘC LEPIEJ SIĘ POSTARAJ.

MAMO...

PRZEPRASZAM

Gdzie szukać pomocy?

Jeśli ktoś zmusza lub nakłania Cię do prostytucji, kradzieży czy pracy w niehumanitarnych warunkach...

Jeśli ktoś Ci grozi lub Cię szantażuje...

To znaczy, że jesteś ofiarą przestępstwa i masz prawo do bezpłatnej ochrony i wsparcia.

Skontaktuj się z nami, żeby ją otrzymać:

KCIK

Krajowe Centrum
Interwencyjno-Konsultacyjne
ofiar handlu ludźmi

tel.: 22 628 01 20

www: www.kcik.pl

POLICJA

Wydział do Walki
z Handlem Ludźmi
Biura Służby Kryminalnej
Komendy Głównej Policji

tel. alarmowy: 112

tel.: 664 974 934

email:
handelludzmi@policja.gov.pl

KCIK udziela **bezpłatnej** pomocy **każdemu**, kto może być ofiarą handlu ludźmi lub jest zagrożony.

Oprawa graficzna:

The Big Family

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Ilustracje:

Melinda Julienne (Fabia, Ivo)

Jan Piotrowski (Krzysztof)

Anna Matwiejczyk (Ekonomia Młodości)

Michał Goliszewski

Scenariusz:

Pamela Gonzales i Melinda Julienne (Fabia, Ivo)

Jan Piotrowski (Krzysztof)

Anna Matwiejczyk (Ekonomia Młodości)

Tłumaczenie na język polski:

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Wydział ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi i Przestępstwom z Nienawiści. Departament Analiz i Polityki Migracyjnej MSWiA na podstawie Komiksu Rady Europy „Nie jesteś na sprzedaż”

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
Warszawa 2024

ISBN: 978-83-64955-19-8

Broszura wydana w ramach realizacji projektu „Improving Poland’s capacity to prevent trafficking in human beings”, dofinansowanego ze środków Programu “PL-15” Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2015.

Dodruck sfinansowano ze środków
Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

